

בבית המשפט העליון

ע"א 1846/16

לפני :

כבוד הרשם גלעד לובינסקי זיו

המערערת :

נתיבי ישראל - החברה הלאומית לתשתיות
תחבורה בע"מ

נ ג ד

המשיבים :

1. יהונתן שסטוביץ
2. דברב נכסים בע"מ

בקשה למחיקת הערעור על הסף

החלטה

1. לפניי בקשה מטעם המשיבים למחיקת הערעור שבכותרת על הסף מחמת איחור נטען בהגשתו. המערערת מתנגדת לבקשה, ולחלופין עותרת לקבלת ארכה בדיעבד להגשת הערעור. המשיבים מתנגדים למתן ארכה כאמור.

2. הערעור נסב על פסק דין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 30.12.2015 (ה"פ 6114-11-13 וה"פ 10625-03-14), בגדרו התקבלו תובענות המשיבים ונפסקו לטובתם פיצויים בגין הפקעת זכויותיהם במקרקעין מסוימים. הודעת הערעור הוגשה ביום 6.3.2016, וצוין בה כי פסק הדין הומצא לבא כוח המערערת ביום 20.1.2016.

3. על פי הנטען על ידי המשיבים, ועל כך אין למעשה חולק, ביום 5.1.2016 מסר שליח מטעם בא כוח המשיבים עותק של פסק הדין במסירה אישית לעו"ד נודלמן, אשר ייצג את המערערת בבית המשפט המחוזי (להלן: עו"ד נודלמן). באותו מעמד אף חתם עו"ד נודלמן על העמוד הראשון של פסק הדין. לשיטת המשיבים, מסירה זו מהווה המצאה כדין ולפיכך יש למנות את הימים להגשת הערעור החל מיום 5.1.2016, כך שהמועד האחרון להגשת הערעור חל ביום 21.2.2016 (שבועיים לפני מועד הגשתו בפועל). המשיבים מוסיפים וטוענים כי עו"ד נודלמן צפה בפסק הדין באמצעות מערכת "נט המשפט" עוד ביום 31.12.2015, כך שידע על אודותיו כבר יום לאחר נתינתו (ואף באי כוחם הנוכחיים של המערערת צפו בפסק הדין באותו האופן ביום 30.12.2015).

4. בתשובתה לבקשת המחיקה חזרה המערערת וטענה כי "פסק הדין הרשמי והחתום" הומצא לבאי כוחה הנוכחיים ביום 20.1.2016 באמצעות הדואר, וזאת על ידי מזכירות בית המשפט. לעניין זה הבהירה המערערת כי אף שבפועל עו"ד נודלמן הוא אשר ייצג אותה בבית המשפט המחוזי, גם באי כוחה הנוכחיים היו רשומים במערכת "נט המשפט" כמייצגים (ככל הנראה מן הטעם שהם אלה שמייצגים את המערערת בטיפול השוטף במקרקעין מושא הערעור).

באשר למסירה האישית של פסק הדין לידי עו"ד נודלמן טענה המערערת כי אין לראות בה משום המצאה כדין, וזאת מן הטעם שמדובר ב"תדפיס מאתר נט המשפט [...] שאינו חתום כדבעי" ועל כן אין הוא ממלא אחר הדרישה הקבועה בתקנה 476 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: התקנות). עוד הדגישה המערערת כי גם צפייה בפסק הדין באמצעות מערכת "נט המשפט" אינה מהווה המצאה כדין. לחלופין, וככל שייקבע כי הערעור הוגש באיחור, עתרה המערערת לקבלת ארכה להגשתו עד למועד ההגשה בפועל.

5. המשיבים הגישו תגובה לתשובת המערערת. לשיטתם, אין ממש בטענת המערערת לפיה עותק פסק הדין שנמסר לעו"ד נודלמן ביום 5.1.2016 אינו עומד בדרישות הדין. עוד ציינו המשיבים, כי טענותיה העובדתיות של המערערת בכל הנוגע לבקשה החלופית להארכת מועד לא נתמכו בתצהיר, וכי אף בהתעלם מכך אין בנמצא "טעם מיוחד" המצדיק היעדרות לבקשת הארכה.

6. לאחר בחינת טענות הצדדים ראיתי לאפשר למערערת להשלים את תשובתה לבקשת הסילוק ולתמוך את טענותיה העובדתיות הנוגעות לבקשה להארכת מועד בתצהיר ערוך כדין. ואכן, ביום 24.4.2018 הגישה המערערת תצהיר כאמור מטעם עו"ד בקרמן, המייצג אותה בהליך הערעור. ביום 22.5.2018 הגישו המשיבים התייחסות לתצהיר האמור ובגדרה טענו, בין היתר, כי אין בתצהיר אשר הוגש כדי לתמוך בבקשה החלופית להארכת מועד. בהמשך הדרך הגישה המערערת תגובה לתשובת המשיבים.

7. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי הערעור אכן הוגש באיחור, כפי טענת המשיבים. עם זאת, דומני כי בנסיבות העניין יש מקום להיעתר לבקשתה החלופית של המערערת, למתן ארכה בדיעבד להגשת הערעור עד למועד הגשתו בפועל, וזאת תוך חיובה בהוצאות ממשיות אשר יבטאו את הקשיים באופן התנהלותה.

8. המערערת טוענת, באופן לקוני יחסית, כי מסירת פסק הדין לידי עו"ד נודלמן ביום 5.1.2016, אינה מהווה משום המצאה כדין וזאת בשל טעם אחד ויחיד: עותק פסק הדין אותו מסרו המשיבים לעו"ד נודלמן [...] אינו אלא תדפיס מאתר נט המשפט של פסק הדין שאינו חתום כדבעי". על כן, כך על פי הנטען, אין הוא עומד בדרישת תקנה 476 לתקנות.

9. סבורני כי אין ממש בטענת המערערת. פסק הדין שהומצא לעו"ד נודלמן הוא עותק פסק הדין כפי שהורד ממערכת "נט המשפט", ובסופו מתנוססת חתימתו האלקטרונית של השופט שישב בדיון. אכן, עותק ההחלטה המצוי במערכת "נט המשפט" הוא העותק אותו ממציאה מזכירות בית המשפט עצמה לצדדים. ממילא יש קושי של ממש בטענה לפיה המצאתו של עותק זה אינה עומדת בדרישות הדין. ודוק: לא ניתן להשוות את נסיבות המקרה שלפניי לאלה שבפסק הדין (היחיד) אליו הפנתה המערערת (רע"א 8467/06 אבו עוקסה נ' בית הברזל טנוס בע"מ (8.7.2010)), והעוסק במקרה שבו עותק פסק הדין שנמסר "לא היה חתום והוצא מהאינטרנט" (פיסקה 34 לפסק הדין).

זאת אף זאת: אפילו אצא מנקודת הנחה כי קיים פגם כזה או אחר בהמצאה אשר בוצעה ביום 5.1.2016, הרי שמדובר בפגם טכני, פורמלי ומינורי שאינו יורד לשורשה של ההמצאה; ובשים לב לעקרון תום הלב הדיוני, אין מקום לאפשר למערערת להיבנות ממנו (ראו והשוו למשל, רע"א 4577/09 חסון נ' י.ש יגדל - חברה לבנין והשקעות בע"מ, פסקה 9 (4.8.2009)).

10. הגעתי אפוא למסקנה כי ההמצאה שבוצעה לעו"ד נודלמן ביום 5.1.2016 מהווה המצאה כדין. משכך, המסקנה המתחייבת היא שהגשת הערעור ביום 6.3.2016, בוצעה לאחר חלוף המועד הקבוע בדיון (למען שלמות התמונה אציין כי צפיית עו"ד נודלמן בפסק הדין באמצעות מערכת "נט המשפט" ביום 31.12.2015, אינה מתחילה את מניין הימים להגשת הערעור. זאת, בהיעדר טענה או הוכחה לכך שמדובר בצפייה שאירעה בעקבות ביצוע המצאה אלקטרונית. ראו למשל, ע"א 3693/15 לנגוצקי נ' רציו חיפושי נפט שותפות מוגבלת, פסקה 2(א) (5.11.2015); בש"א 7703/15 פלונית נ' פלוני, פסקה 2 (15.1.2016)).

נוכח מסקנתי בדבר האיחור בהגשת ההליך, נדרש אני להמשיך ולהכריע בבקשתה החלופית של המערערת למתן ארכה להגשת הערעור.

11. כאמור לעיל, הבקשה החלופית להארכת מועד הועלתה בגדר התשובה לבקשת הסילוק. לעניין זה נטען, בין היתר, כי המצאת פסק הדין לידי עו"ד נודלמן נודעה לבאי הכוח הנוכחיים של המערערת לראשונה כתוצאה מהגשת הבקשה לסילוק על הסף. טענות המערערת לא נתמכו בתצהיר, ועל כן אפשרתי לה להשלים את בקשתה ולהגיש תצהיר כאמור. בהמשך התייחסו המשיבים לתצהיר אשר הוגש, והעלו טענות ביחס לקשיים כאלה ואחרים העולים ממנו, לרבות לעניין האופן המתחמק שבו נוסח. נוכח כך, אפשרתי למערערת להגיב לטענות המשיבים. בתגובתה זו, אשר נתמכה אף היא בתצהירו של עו"ד בקרמן (בא כוחה הנוכחי של המערערת), נטען בין היתר כי:

"[...] למען הסר ספק יובהר כי דבר העברת פסק הדין למשרדו של עו"ד נודלמן, לא הובא כלל לידיעת משרד הח"מ אשר מייצג את החברה בהליך הערעור ובוודאי שלא הועברה במסגרת העברת המידע בין המייצגים - דבר אשר נודע כאמור למשרד הח"מ אך ורק כתוצאה מהגשת בקשת המשיבים" (פיסקה 7 לתגובה מיום 12.6.2018).

12. אכן, טענות המשיבים באשר לאופן ניסוחו המוקשה של התצהיר הראשון מטעם המערערת - שהוגש רק לאחר שבית המשפט נתן למערערת אפשרות להשלים את בקשתה החלופית להארכת מועד - אינן נטולות בסיס. זאת ועוד, ער אני לטענת המשיבים לפיה בהיעדר התייחסות לשאלת ידיעתה של המערערת לגבי המצאת פסק הדין לעו"ד נודלמן (להבדיל משאלת הידיעה של באי כוחה), הרי שלא מן הנמנע שגורם כזה או אחר במערערת אכן היה מודע להמצאה.

ואולם חרף דברים אלה, דומני כי השיקולים התומכים במתן ארכה מטים את הכף, בהצטברם, לעבר קבלת בקשתה של המערערת, אך זאת תוך חיובה בהוצאות ממשיות. לעניין זה אציין את השיקולים הבאים: ראשית, הגם שמשך האיחור - שבועיים ימים - אינו זניח, לא מדובר באיחור ארוך מאד. שנית, אין בנמצא טענה ממשית בדבר הסתמכות קונקרטית מטעם המשיבים על תקופת האיחור דווקא. שלישית, אף אם אצא מנקודת הנחה שאי הגשת הערעור במועד נגרמה מחמת תקלה כזאת או אחרת של המערערת או של באי כוחה, אין אינדיקציה לכך שמדובר בזלזול מכוון בהוראות הדין. רביעית, לאחר עיון בחומר שבתיק סבורני כי על פני הדברים נראה שהערעור מעורר שאלות הראויות להידון, ולמצער לא ניתן לקבוע שמדובר בערעור סרק. זאת, כמובן, מבלי להביע עמדה פוזיטיבית לגבי סיכויי הערעור.

13. התוצאה היא כי המועד להגשת הערעור מוארך עד למועד הגשתו בפועל, ומטעם זה נדחת בקשת הסילוק. נוכח קבלת טענת המשיבים בדבר האיחור בהגשת הערעור, ונוכח התנהלותה המוקשית של המערערת (לרבות לעניין הסרבול אשר נוצר בעקבות אי הגשתו של תצהיר לכתחילה) - תישא המערערת בהוצאות בסך 8,000 ש"ח לטובת המשיבים. בשים לב למשך הזמן אשר חלף מעת הגשת הערעור, מתבקש היומן לקבוע את הערעור לדיון עד לסוף שנת 2018.

ניתנה היום, כ"ז באב התשע"ח (8.8.2018).

גלעד לובינסקי זיו, שופט

ר ש ם